

студентами для того, чтобы до окончания вуза в общей сложности посетить их в течение двух лет, следовательно, обучающиеся не обязаны интенсивно отрабатывать пропущенные занятия, получив право сделать это в следующем семестре. Выбор специализаций включает не только традиционные виды спорта, но и йогу, современные танцы. Студенты тайваньских вузов обязаны принять участие в марафоне, организованном в университете, чтобы получить зачет [3].

Физическая культура и спорт в Корейском университетском кампусе

В каждом корейском кампусе есть спортивные залы для занятий спортом.

Литература

1. Закон Республики Узбекистан «О физической культуре и спорте» (Новая редакция) от 4 сентября 2015 года «Народное слово» 5 сентября 2015 - №174.
2. Горбатенко Т.Б. Анализ учебных программ по дисциплине «Физическая культура» в Китайской Народной Республике и Российской Федерации. //Теория и практика физической культуры. 2008. №8 – С. 76-80.
3. Шерин В.С., Шерина Е.А. Национальные педагогические традиции в преподавании физической культуры в зарубежных вузах: сопоставительный аспект. //Теория и практика физической культуры. 2016 - №2. – С. 88-90.

РЕЗЮМЕ

Мақола хорижий олий таълим муассасалари талабаларининг жисмоний тарбия жараёни муаммоларини ақс эттирувчи адабиётларни таҳлил қилиш ва уларни танқидий ўрганиш масалаларига бағишланган.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализированы литературные источники по проблеме образовательного процесса по физическому воспитанию студентов в зарубежных странах.

SUMMARY

The article is devoted to the analysis of literary sources that shows the problems in the process of students' physical training at the higher education institutions in foreign countries.

ТАЛАБА-ҚИЗЛАРДА ВАТАНПАРВАРЛИК ТУЙҒУСИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ИЖТИМОЙ-ПЕДАГОГИК АСОСЛАРИ

О.Қосимова - ўқитувчи

Самарқанд давлат университети

Таянч сўзлар: ватан, ватанпарварлик, она юрт, миллий гурур, миллий туйғу, ватанга садоқат, юрт озодлиги, миллат шаъни, ор-номус, фидойилик, мардлик, жасорат, халқпарварлик.

Ключевые слова: родина, патриотизм, родной край, национальная гордость, национальное чувство, преданность родине, свобода родины, достоинство народа, честь, самоотверженность, мужество, храбрость, забота о народе.

Key words: Motherland, patriotism, native land, national pride, national sense, devotion to Motherland, freedom of homeland, value of the nation, honour, dedication, courage, bravery, care about people.

Ватанпарварлик – бу Ўзбекистонни ягона Ватан сифатида билиш ва севиш, унинг манфаатларини ҳимоя қилишга тайёрлик, ватан тарихи ва миллий маданий меросга бўлган ҳурмат, уларни ўрганишга қизиқиш, истиклол ғояларига садоқат, Давлат рамзлари (Республика Конституцияси, байроғи, герби ва мадҳияси), қонунлари, шунингдек, мамлакат Президентига бўлган ҳурмат, мамлакат келажагига бўлган ишонч, Республика манфаатларини шахсий, гуруҳий, маҳаллий, ҳудудий манфаатлардан устунлигини англаш ва намоён қилиш саналади.

Ватанпарварлик – тарихий ҳодиса. У тарихан одамларнинг ҳаёт йўлининг пайдо бўлиши ва шаклланиши ҳамда унинг бутун тарихи давомида унга йўлдош бўлиб келган, у билан бирга ўзагаради ва ривожланади.

Ватанпарварлик барча тарихий даврлар ва барча авлод учун хос хусусиятдир. Жамиятнинг ривожланиши, мавжуд шарт-шароитларнинг ўзгариши билан ватанпарварлик тушунчаси мазмун-моҳияти ҳам ўзига хос аҳамият касб этиб боради. Ватанпарварлик тушунчасининг моҳиятини англаш учун ҳар бир давлатнинг ташкил топиши ва мустақамланиши, унинг миллий мустақиллик учун кураши билан боғлиқ тарихий генезисидан хабардор бўлиш лозим. Ана шу сабабли ватанпарварлик минглаб йиллар давомида одамларда шаклланган юксак ҳиссиётдир.

Ватанпарварлик ва инсоннинг ватанпарварлик ҳиссиёти қатор ўзгариб боровчи омилларга боғлиқ.

Ижтимоий ҳодиса сифатида ватанпарварлиكنинг пайдо бўлиши, унинг ҳаётийлиги унинг ўз табиатида ва келиб чиқишига қўра объект асосга эга эканлиги билан изоҳланади. Инсон ҳар доим ўзининг туғилиб ўсган жойи, ўзининг тарихий Ватанига эга бўлади. У ҳар доим турли алоқадорликлар, шу жумладан, у яшаётган, ривожланган, келажагини давом эттириш имкониятига эга бўлган атроф-муҳит билан ўзаро боғлиқдир. Айнан мазкур ва бошқа омиллар ватанпарварлик тушунчаси билан бевосита боғлиқдир.

Ватанпарварлик ижтимоий-ахлоқий қадрият сифатида инсониятнинг бирлиги, унинг тақдирининг умумийлиги, ҳар бир халқнинг миллий ўзига хосликларини сақлаб қолишини ақс эттиради.

Ватанпарварлик тушунчасига доир кўплаб таърифлар мавжуд бўлиб, жамият ривожланишининг турли даврларида

файласуф, педагог, психолог олимлар томонидан унинг ўзига хос қирралари талкин этилган.

«Ватан атамаси аслида арабча сўз бўлиб, она юрт маъносини билдиради, Ватан тушунчаси кенг ва тор маънода қўлланилади. Бир халқ вакиллари жамулжам яшаб турган, уларнинг аждодлари азал-азалдан истиқомат қилган ҳудуд назарда тутилса, бу кенг маънодаги тушунчадир. Киши туғилиб ўсган уй, маҳалла, қишлоқ назарда тутилса, бу тор маънодаги тушунчадир»[4:139].

Ўзбекистоннинг келажақда буюк давлатга айланиши Ўзбекистон Президенти И.А.Каримов айтиб ўтганидек, тўртта маънавий-ахлоқий негизларга асосланади. Булар:

- умуминсоний қадриятларга содиқлик;
- халқимизнинг маънавий меросини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш;
- инсоннинг ўз имкониятларини эркин намоён қилиши;
- ватанпарварлик [1:65].

Мустақил Ўзбекистонни буюк давлат даражасида тараққий этиши учун жамият маънавиятини ривожлантириш зарур. Зеро, маънавий камол топган инсонларгина буюк келажақ сари интиладилар. Маънавий етукликнинг энг муҳим белгиси эса ватанпарварликдир.

Ватанпарварлик шахснинг ўзи мансуб бўлган миллат, туғилиб ўсган ватани тарихидан ғурурланиши, бугуни тўғрисида қайғуриши ҳамда унинг порлоқ истикболига бўлган ишончини ифода этувчи юксак инсоний фазилат саналади.

«Ватанпарварлик – ўз тақдирини ватан, миллат тақдири билан боғлаган барча кишиларга хос фазилат. Миллат тараққийнинг имкониятлари, шон-шухрати, обрў-эътибори ҳам шу миллат кишилари ватанпарварлик туйғусининг даражаси билан боғлиқдир»[6:148].

Ватанпарварлик – тўғма, ирсий хусусият эмас, балки таълим-тарбия натижасида шаклланидиган маънавий-ахлоқий ҳислатдир. Талаба-қизларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш жараёни инсонда турли фазилатларни шакллантириш, яъни ақлий, ахлоқий, эстетик, жисмоний, ҳуқуқий, фуқаролик, миллий ўзлигини англаш, софдиллик, инсонпарварлик, миллатпарварлик ва бошқаларнинг умумий мажмуида таркиб топади. Зеро, миллатнинг, халқнинг ўз эзгу ниятига етишида Президент И.А.Каримов таъкидлаганидек, ҳусусан талаба-қизларда миллий мафкуравий қарашни тарбиялаш, айнан бугунги

истиклол шароити талаблари борасидаги таълимий-тарбиявий ва ижтимоий-иқтисодий муаммоларни бартараф этишда муҳим восита бўлиб хизмат қилиши мумкин. Шунинг учун ҳам «миллий ғурур, миллий ифтихор ҳар қандай ишмизнинг пойдевори бўлмоғи керак» [2:23].

Бу муқаддас ғоялар миллати ва эътиқодидан қатъий назар, ёш авлоднинг, ҳар бир фуқаронинг онгига сингдирилиши керак. Бугунги талаба-қизларда миллий ғурур, миллий туйғу каби тушунчаларни тарбиялаш, ватанпарварлик муаммоси билан боғлиқлигига ҳар бир Ўзбекистон фуқароси, фарзандлари «яхши англамоғи ва унга ўз онги, ихтиёри, хоҳиши ва истаги билан муносабатда бўлмоғи дарқор».

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов мустақиллиқни мустаҳкамлашнинг асосий негизларидан бири «Ватанпарварлик» деб кўрсатар экан, демак, бугун ватанпарварлик тарбияси давлат аҳамиятига молик муаммо сифатида қаралишини таъкидлайди.

Дарвоқе, жамиятимиз тубдан янгиланаётган бир шароитда ҳали ҳам айрим шахслар, ғурухлар томонидан иқтисодий ва сиёсий ислохотларга лоқайдлик билан қараш ҳоллари, яъни мансабпарастлик, қонунбузарлик, ватанфурушлик, шунингдек фарзандларимизни тарбиялаш жараёнидаги оксокланиш ҳоллари ҳам содир бўлиб турибди. Шундай экан, фарзандлар тарбиясида ҳушёр бўлиш, уларни меҳнатсевар, ватанпарвар қилиб тарбиялашга эътиборни қаратиш муҳим педагогик зарурият сифатида ҳал этишни тақозо этмоқда. Кузатишларнинг кўрсатишича, бугунги кунда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларини қоникарли деб бўлмайди. Бу эса ўз-ўзидан маълумки, талаба-қизларни миллий қадриятлар асосида ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг кенг майдонда амалга ошириш мақсадга мувофиқ. Ёш-авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш жамиятнинг, ижтимоий муассасаларнинг таъсирида амалга ошадиган жараёндир. Фарзандларимизда ватанпарварлик, миллий ғурур, ифтихор қанчалик қучли ривожланса, улар камолоти ҳам шунчалик мустаҳкам бўлади.

Ватанпарварлик узлуксиз, тизимли тарзда самарали ташкил этилувчи педагогик фаолият натижаси, шунингдек, ватанпарвар шахс фаолиятининг сифат кўрсаткичидир. Ватанпарварлик муайян тарихий-объектив шароитда гоҳ яширин, гоҳ ошқора (хусусан ватан озодлиги йўлида қурбон бўлиш, халқаро майдонда мамлакат шаъни, обрў-эътиборини кўтариш, юрт тараққиёти йўлида меҳнат қилиш ва ҳоказолар) тарзда намоён бўлади. Ватанпарварлик тушунчаси ҳам мантиқий, ҳам гнесологик нуқтаи назардан шахснинг ватан ҳамда унинг мавжудлигига нисбатан қадриятли ёндашуви мазмунини ўз ифодасини топади.

Юқорида баён этилган фикр-мулоҳазаларга таянган ҳолда, «ватанпарвар шахс» тушунчасига қуйидагича таъриф бериш мақсадга мувофиқдир:

Ватанпарвар шахс – ватан тупроғи ва давлат рамзларини муқаддас деб билувчи, уларни қадрловчи юрт озодлиги, мустақиллиги ҳамда миллат шаъни, ор-номуси учун курашувчи, ижтимоий жамият тараққиёти ва уюлқларидан қувонувчи, мувафакқиятсизликларидан қайғурувчи, ижтимоий бурч моҳиятини чуқур англовчи, мамлакат обрў-эътиборини ошириш йўлида меҳнат қилувчи, шунингдек, фидоийлик, садоқат, мардлик, жасорат, халқпарварлик, байналминаллик, ҳамда халқ ўтмишидан фахрланиш ва юрт истикболига ишонч туйғуларига эга бўлган субъектдир [2:32].

Ватанпарвар шахс қиёфасида қуйидаги сифатлар намоён бўлади:

1. Ватанга бўлган меҳр-муҳаббат, унга садоқат.
2. Ўзи мансуб бўлган миллат ўтмиши, урф-одатлари, анъаналари ва қадриятларига содиқлик.
3. Ватан ва миллат тарихидан ғурурланиш.
4. Юртнинг моддий, шунингдек, миллат томонидан яратилган маънавий бойликларини асраш, уларни кўпайтириш борасида ғамхўрлик қилиш.
5. Ватан раънақи ва миллат тараққиёти йўлида меҳнат қилиш.
6. Ватан озодлиги ва миллат эркига қилинаётган ҳар қандай таҳдидга қарши курашиш.
7. Ватан ва миллат обрўи, шаъни, ор-номусини ҳимоя қилиш.
8. Ватан раънақи ва миллат тараққиётига нисбатан ишончга эга бўлиш.

Ватанпарвар шахс ўз ватанини, унинг бойликлари ёки ватанининг қулай географик ҳудудда жойлашганлиги учун эмас, балки, ўзи Ватанининг бир бўлаги эканлиги, ўзи мансуб бўлган миллатнинг шу Ватанда, шу маконда яшаши учун қадрлай олиши, унга нисбатан чуқур ҳурмат кўрсатиши зарур.

Ватанпарварликнинг ижтимоий-педагогик асослари қуйидагилардан иборатдир:

- ватанпарварлик туйғуси ижтимоий муносабатларни ташкил этиш жараёнида шахснинг ватан ҳамда унинг мавжудлиги даражасига нисбатан ёндашувида акс этади;

- ватанпарварлик туйғусига эга бўлиш шахснинг умумий камолоти, маънавий дунёқараши, тафакқури, шунингдек, ҳаётий тажрибаси негизда юзага келади;

- ватанпарварлик индивидуал хусусият бўлиб, у тарихий объектив шароитда намоён бўлувчи психологик-педагогик ҳодиса ҳисобланади;

- ватанпарварлик маънавий эҳтиёж сифатида узлуксиз, тизимли ҳамда самарали тарзда ташкил этилувчи педагогик-ижтимоий тарбия натижасида қарор топади;

- шахсда ватанпарварлик туйғусини тарбиялаш унмг ижтимоий жамият билан яқдиллигини таъминлашга хизмат қилиш билан бирга. Давлат ва халқ манфаатларига уйғун келади.

Талаба-қизларда ватанпарварлик эътиқодининг шаклланишига таъсир этадиган қадриятлар жумласига она тилини севиш, миллий ва диний байрамлар, маросимлар, оилапарварлик, ҳалоллик, инсонпарварлик, юртимизнинг гўзал табиатидан илҳом ола билиш каби фазилатлар қиради.

Психологик муносабатларнинг барча ўзига хосликларини қамраб олган ҳолда, ватанпарварлик туйғуси ўзида когнитив (билишга оид), эмоционал ва ҳулқ-атвор қўникмаларини акс эттиради.

Когнитив (билишга оид) таркибий қисм талаба-қизларнинг ўз Ватани, туғилиб ўсган жойи тарихи ва маданияти; юртдошларнинг қаҳрамонликлари; олимларнинг, маданият арбобларининг ютуқлари; замонавий шароитда эришилган натижалар ҳақидаги билимларидан ташкил топади. Шунинг учун биз ватанпарварлик туйғусини шакллантиришимиз учун талаба-қизларда ана шундай онгни қарор топтиришимиз зарур. Ватанпарвар шахс ўз Ватани ҳақида қуйидагиларни билиши шарт:

- ўз туғилиб ўсган жойини севиши;
- ўз Ватанининг тарихини билиши, унинг ўтмиши ва бугуни билан фахрланиши, унинг энг яхши анъана ва мувафакқиятларини сақлаб қолиш ва кўпайтиришда фаол иштирок этиши;
- табиатни севиш ва ардоқлаш;
- ўз Ватанида яшаётган халқлар ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш;
- бошқа миллат вакилларининг ҳаёт йўли билан қизиқиш ва уларни анъана, урф-одатларини ҳурмат қилиш ва ўзаро тажриба алмашиш.

Эмоционал таркибий қисм Ватан тушунчасига хос барча нарсаларни идрок этиш билан боғлиқ ҳиссиётлар тизими билан тавсифланади ва акс эттириладиган объект билан боғлиқликда қуйидаги ҳис-туйғуларни ҳосил қилади:

- эстетик ҳис-туйғулар – Она ватан гўзалликларидан баҳраманд бўлиш;
- лирик ҳис-туйғулар – «қондошлик, яқинлик ҳисси» - ватанининг бир парчаси эканлигини ҳис этиш;
- гностик ҳис-туйғулар – Ватани ва ўзи туғилиб ўсган юрт тарихи, анъаналари ва маросимлари билан танишиш натижасида юзага келади;
- жамғарилган ҳис-туйғулар – мамлакатимиздаги табиат ва инсон ресурсларига доир тасаввурлар билан боғлиқликда намоён бўлади.

Ҳулқ-атворга доир таркибий қисм талаба-қизларда аниқ муносабатни пайдо қиладиган, чуқурлаштирадиган ва мустаҳкамлайдиган ватанпарварликка доир инновацион ҳулқ-атвор тажрибаларини талаб этади. Шунинг учун талаба-қизларда бизнинг, менинг сифатидаги Ватан туйғусини шакллантириш билан бир қаторда, уларда кейинги авлод учун энг яхши нарсаларни сақлаб қолиш ва кўпайтиришга доир фаолиятга фаол иштирок этишни таркиб топтириш зарур.

Ватанпарварликни шакллантиришда уч муҳим йўналиш ажратиб кўрсатилади:

1. Ёш авлод онгида ватанпарварлик ғоясини сингдириш. Бу ерда миллий мафкура ва таълим тизими муҳим роль ўйнайди.
2. Ватанпарварлик ҳиссини шакллантириш. Ватанпарварлик ижтимоий сифат тарзида эмоционал ва рационал бирлик сифатида шахс онгида таркиб топади.
3. Ўз Ватани келажаги учун фуқаролик масъулиятини ривожлантириш.

Ватанпарварлик тарбиясини амалга ошириш С.Е.Матушкин ва Н.В.Ипполитовларнинг фикрича, ягона педагогик жараёнинг умумий қонуниятларини, бундан ташқари талаба-қизларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг ўзига хосликларини акс эттирувчи тамойиллар йиғиндисида асосланади [5,6].

Уларга қуйидагиларни қиритиш мумкин:

- ватанпарварлик тарбиясининг жамият ривожланиши ва унда юз бераётган воқеа-ҳодисалар билан шартланганлиги;
- ватанпарварлик тарбияси тизимида мактаб, оила, маҳалланинг ўзаро ҳаракат уйғунлиги;
- ватанпарварлик тарбияси мазмуни, шакл, метод, восита ва усулларининг ўзбек халқининг тарихий анъаналари билан шартланганлиги;

- ватанпарварлик тарбияси методларини танлаб олишнинг талаба-қизларнинг ёш ва индивидуал ўзига хосликларига боғлиқлиги;

- ўқув материалари ҳамда синфдан ва мактабдан ташқари тадбирлар мазмунининг ўзаро алоқадорлиги ва диалектик бирлиги [5:17].

Тарбияга замонавий ёндашувларни ҳисобга олган ҳолда, мазкур тамойиллар йиғиндисини бошқалари билан тўлдириш мумкин:

- интегратив ёндашув, биринчидан ватанпарварлик тарбиясини тарбиявий ишнинг бошқа йўналишлари ва таълим жараёни, ягона педагогик жараёнда тарбиялаш ва ривожлантириш билан интеграциялаш; иккинчидан, тарбияланувчиларни фаолиятнинг хилма-хил мазмуни ва шаклларига олиб кириш асосида ватанпарварлик тарбиясининг вазифаларини ҳал этиш;

- ватанпарварлик тарбиясининг мослашувчанлиги ва хилма-хиллиги;

- шахсни тарбиялашда ижобий хатти-ҳаракатларга таяниш тамойили.

Ватанпарварлик тарбиясига замонавий ёндашувлар Л.А.Дорошенко ва Г.В.Здеревлар томонидан таклиф этилган.

Адабиётлар

1. Каримов И.А. Ўзбекистоннинг ўз истиклол ва тараққиёт йўли. – Тошкент: «Ўзбекистон», 1992, 78- б.
2. Атаджанова Ш. Оилада ўспирин-талаба-қизларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда миллий кадрлардан фойдаланишнинг педагогик асослари: Педагогика фанлари номзоди. ... дисс. – Т.: 2001. 136-б.
3. Дорошенко Л.А. Во имя будущего. – Тольятти: 2001. – С.36.
4. Иброҳимов А., Султонов Х., Жўраев Н. Ватан туйғуси. – Тошкент: «Ўзбекистон», 1996, 396-б.
5. Матушкин С.Е., Ипполитова Н.В. Сущность и особенности патриотического воспитания в современных условиях. - Курган: 2001. – С.17.
6. Юсупов Э. Инсон камолотининг маънавий асослари. - Тошкент: 1998, 148-б.

РЕЗЮМЕ

Мазкур мақолада талаба-қизларда ватанпарварлик туйғусини шакллантириш масаласи илмий-назарий жиҳатдан таҳлил этилган. Мақолада ватанпарварлик тушунчаси муҳим категория сифатида ўрганилиб, талаба-қизларда ватанпарварлик туйғусини шакллантириш йўналишлари ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг ўзига хосликларини акс эттирувчи тамойиллар баён этилган.

РЕЗЮМЕ

В статье научно-теоретически анализируется формирование чувства родины у девушек студенток. В статье понятие родины изучается как важная категория, излагаются принципы, отражающие своеобразие воспитания в духе любви к родине и пути формирования чувства родины у девушек студенток.

SUMMARY

In the article the formation of the sense of homeland in student-girls has been analyzed from the scientific - theoretical points of view. The article deals with the concept of Motherland as the most important category, the author states the principles which reflect the peculiarities of the upbringing in the spirit of devotion to Motherland and the ways of formation of the sense of Motherland in students- girls.

ОҚЫТЎШЫЛАРДА ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛИКТИҢ ҚӘЛИПЛЕСИҲИ

Б.Қурбанбаева – филология илимлериниң кандидаты

Эжсинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

К.Султанова – қарақалпақ тили ҳәм әдебияты пәни методисти

Нөкис районы ХБМХМТШБ

Таянч сўзлар: «махорат мактаби», метод, педагогик технология, педагогик махорат, интерактив методлар, янги инновацион технологиялар, кўрсатма материаллар, тренер, эркин фикрлаш.

Ключевые слова: «школа мастерства», метод, педагогическая технология, педагогическое мастерство, интерактивный метод, новая инновационная технология, материалы, тренер, свободное мышление.

Key words: school of skill, method, pedagogical technology, pedagogical skill, interactive methods, innovative technologies, visual aids, informational communicative technologies, trainer, critical thinking.

Бәршемизге белгили Ўзбекистанда келешеге уллы мәмлекетти дүзиўде жаңаша пикирлөйтуғын терең билимге ийе кәнигелерди таярлаў дәўир талабы. Усы көзқарастан қарағанда оқытўшылар оқыўшыларға ҳәр түрли усыллар арқалы сабақ оқытўдың жолларын қарастырыўы керек. Себеби бүгинги күн оқыўшылары жаңалыққа жаны кумар. Бир қәлипке салынған оқытўшы усыллары менен билим беріў оларды қанаатландырмайды. Олар оқытўшыдан жаңа метод, жаңа усыл, жаңалықларды күтпекте. Оқытўшы тийисли оқыў материалларын қаншама дәрежеде өзлестирген менен, олардың логикалық жактан ойлаўы, пикирлөуи төмен болса, бәри бир оның билими сайыз болады. Солай екен, бүгинги күнде жаңаша билим беріў методлары, усыллары жәрдеминде оқыўшылардың ойлаў қәбилетин, дәретиўшилиқ уқыбын раўажландырыў – биз оқытўшылардың алдында турған үлкен ўазыйпа болып есапланады.

Белгили жазыўшы Л.Толстой: «Егер оқытўшы тек өз кәсибин сүйсе, ол жаксы оқытўшы болады, егер оқытўшы тек оқыўшыларды олардың әкеси я анасы киби сүйсе, ол барлық китапларды оқып шыққан, бирақ я кәсибин, я балаларды сүймейтуғын оқытўшыдан жаксырак. Егер оқытўшының өзінде кәсибине ҳәм оқыўшыларға болған мухаббаты тендей болса, ол ҳәр тәрәплеме жетилскен оқытўшы» деген еди. Мине, усындай ҳәр тәрәплеме жетилскен, саўатлы оқытўшыны бүгинги күни заманымыз талап етпекте. Усы талаптардан келип шығып Ўзбекстан республикасы Халық билимлендириў министрлиги, Жоқары

Улар талаба-қизларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда инновацион педагогик технология моделларини ташкил этишга доир асосий ёндашувларни ажратиб кўрсатишади [3:36].

1. Шахсга йўналтирилган ёндашув.
2. Шахслараро муносабатларни инсонпарварлаштириш.
3. Фуқаролик ёндашуви.
4. Мажмуавий ёндашув.
5. Таълим жараёнига яхлит ёндашув.
6. Талаба-қизнинг фақат онги ва ҳулқ-атвориғагина эмас, унинг ҳис-туйғуларига таяниш.
7. Талаба-қизлар билан ишлашда фаолиятли ёндашув.
8. Мухитли ёндашув

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, ватанпарварлик тарбиясининг самарадорлигини фақатгина талаба-қизларнинг фикрларини ҳисобга олиш орқали объектив баҳолаш мумкин. Мазкур масала буйича уларнинг муносабатлари, қарашлари таълим муассасаларида амал қилаётган тарбия методлари, талаба-қизларда кадриятли муносабатнинг шаклланганлик даражаси, ўз Ватани ва халқига содиқликни объектив баҳолашга ёрдам беради.

ҳәм орта арнаўлы билимлендириў министрлигиниң 2015 – жылы 23 – сентябрьдеги Халық тәлиминде хызмет көрсетип атырған «Шеберлик мектеплери» бағдарында жоқары оқыў орыналары менен биргеликте алып барылып атырған бирге ислесиў жумысларын жетилистириў ҳаққындағы қосымша буйрығына тийкарлана отырып барлық аймақларда «Шеберлик мектеплери» шөлкемлестирилген еди. Бундағы мақсет - тәлим - тәрбия процесинде педагогикалық технология ҳәм хабар коммуникация технологиясынан пайдалана отырып сабақ өтиўши тренер оқытўшылардың тәжирийбеси ҳәм шеберлигин асырыў, соның менен бирге, жас оқытўшы кәнигелердиң тәжирийбесин арттырыў, өз – ара пикир алмасыў, алдыңғы тәжирийбелерди үйрениў, ен жайдырыў еди. Атап айтқанда, педагогикалық шеберлик – оқытўшының сабақ беріў шеберлиги, тәрбиялаў шеберлиги, оқыў - тәрбия процесинде гуманитарлық сезимди аңлататуғын жеке сыпатлары, оқыўшылардың билимин әдил баҳалаў ҳәм бақлаў шеберлиги деп белгиленген.

Мине усы атап өтилген талаптар тийкарында оқытўшының кәсиплик шеберлиги ҳәм эрудициясы яғнай оқыўшыларды еркин пикирлөўге ҳәм жаңа билимлер алыўға үйретиў шеберлиги, оқыў әдебиятларының түрлерин ҳәм формаларын билиўи, жаңа педагогикалық ҳәм хабар технологияларын ийелеген болыўы, интернеттиң глобал тармақлары менен ислесе алыў көнликпелерин ийелеген болыўы, пәнлер арасын байланыстырыў шеберлиги, (рито-